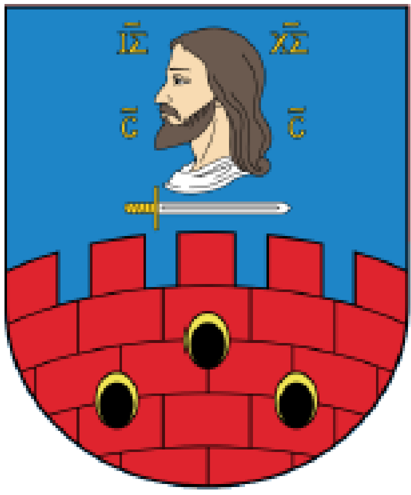

ДЗВІНСКІ ЎЗГОРАК

*Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець
у будучую сінь*

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №18 (160)
СНЕЖАНЬ 2022 ГОДА

ІНВЕСТЫЦЫІ

БУДЗЕ ТРАНСПАРТНА-ЛАГІСТЫЧНЫ ЦЭНТР

У Віцебскім раёне пачынаецца будаўніцтва транспартна-лагістычнага цэнтра. Транспартна-лагістычны цэнтр класа "А" "Віцебск-Белмытсэрвіс" будзе размешчаны паблізу аўтамагістралі М-8.

Гэта магістраль з'яўляецца часткай пан'еўрапейскага транспартнага калідора IX працягласцю 3400 км, які праходзіць у напрамку "поўнач-поўдзень" і злучае тэрыторыі Фінляндыі, Расіі, (Літвы - галіна А), Беларусі, праз Украіну, Румынію, Балгарыю з Турцыяй, расказалі ў Белмытсэрвісе.

Размяшчэнне тэрмінала дазволіць таксама ажыццяўляць апрацоўку грузаў, якія рухаюцца ў напрамку "ўсход-захад" Берлін - Ніжні Ноўгарад, асноўная галіна якога праходзіць крыху на поўдзень.

Акрамя таго, тэрыторыя транспартна-лагістычнага цэнтра знаходзіцца ў непасрэднай блізкасці ад аэрапорта Віцебск, Віцебскага чыгуначнага вузла, што ў перспектыве адкрывае дадатковыя магчымасці развіцця мультымадальных перавозак.

– ТЛЦ, які будуецца – гэта новы комплекс аб'ектаў нерухомай маёмасці, які ўключае ў сябе адміністрацыйна-бытавы будынак са складскім комплексам і адкрытай пляцоўкай для размяшчэння буйнагабарытных тавараў і транспартных сродкаў, інжынерныя збудаванні для забеспячэння працаздольнасці аб'екта, паркоўкі, – дапоўнілі ў кампаніі. – На складскім комплексе плануецца арганізаваць склад часовага захоўвання, мытны склад і склад агульнага карыстання. На тэрмінале будуць аказвацца ўсе віды транспартна-лагістычных паслуг на сучасным узроўні, што дасць магчымасць аб'екту стаць важным звяном у лагістычнай сістэме Беларусі і інтэгравацца ў перспектыўныя міжнародныя лагістычныя маршруты. Таксама на гэтым аб'екце плануецца арганізацыя пункта мытнага афармлення грузаў.

Праз які час запрацуе дадзены ТЛЦ, не вядома, вялікая верагоднасць таго, што перспектывы ўводу яго ў строй адсоўваюцца на невызначаны час.

А.Адамаў

ЗАРОБКІ

РЭАЛЬНЫЯ ЗАРОБКІ ЗМЕНЬШЫЛІСЯ

У Віцебскім раёне рэальныя заробкі змяншаліся найбольш у параўнанні з іншымі раёнамі вобласці.

У Беларусі зніжэнне рэальных заробкаў назіраецца ўжо 8 месяцаў, і гэта тэндэнцыя для ўсёй краіны.

Але на гэтым фоне ёсць рэгіёны, дзе заробкі падаюць хутчэй за ўсё, піша сайт Banki24.by.

У Віцебскай вобласці налічаны заробак у кастрычніку больш за ўсё паменшыўся ў Віцебскім, Ушацкім, Лёзненскім і Докшыцкім раёнах. У Віцебскім раёне рэальны заробак упаў да кастрычніка-2021 года на 9,2%, ва Ушацкім — на 8,6%, у Лёзненскім — на 7,1%, у Докшыцкім — на 6,8%.

Змяншэнне рэальных заробкаў у параўнанні з 2021 годам стартавала ў сакавіку. Так, рэальны заробак за сакавік упаў да супастаўнага месяца 2021-га на 0,7%, за красавік — на 4,5%, за май — на 5,7%, за чэрвень — на 4,2%, за ліпень — на 5,9%, за жнівень і верасень — на 4,0%, за кастрычнік — на 4,5%.

З мая па кастрычнік сталіца Беларусі лідзіруе па тэмпах скарачэння рэальнай зарплаты да 2021 года (у параўнанні з абласцямі). За май рэальны заробак у Мінску ўпаў на 9,3%, за чэрвень — на 6,2%, за ліпень і жнівень — на 7,9%, за верасень — на 6,8%, за кастрычнік — на 7,1%. Першынство Мінска па спадзе звязана з рэлакацыяй айцішнікаў і ўмацаваннем беларускага рубля да даляра і еўра.

Даведачна: пры супастаўленні заробкаў выкарыстоўваюцца заробкі па налічэнні. Заробак па налічэнні — гэта заробак да вылічэння падаходнага падатку, узносу работніка ў ФСАН (1%), а таксама да вылічвання прафсаюзных узносаў, аліментаў, штрафаў і г. д.

А.Смаленскі

Чытайце сайт Віцебскага раёна:
http://vicebskreg.by

БЮДЖЭТ

ПАДТРЫМКА ГРАМАДЗЯНСКІХ ІНІЦЫЯТЫЎ

У Віцебскай вобласці ў 2023 годзе ўпершыню з бюджэта будуць фінансавацца грамадзянскія ініцыятывы.

Аб гэтым журналістам перад сесіяй абласнога Савета дэпутатаў паведаміла намеснік начальніка галоўнага фінансавага ўпраўлення Віцебскага аблвыканкама Іна Юшчанка, передае карэспандэнт БЕЛТА.

"Хочацца адзначыць па бюджэце Віцебскай вобласці на наступны год такую асаблівасць: упершыню ў бюджэце плануецца сродкі на рэалізацыю грамадзянскіх ініцыятыў. Гэта можа быць добраўпарадкаванне тэрыторыі, будаўніцтва або рамонт сацыяльных аб'ектаў. Для фінансавання будуць адбірацца самыя цікавыя і актуальныя мерапрыемствы", – расказала Іна Юшчанка.

Яна адзначыла, што бюджэт рэгіёну на 2023 год захавае сацыяльную накіраванасць. "У цэлым магчымасці бюджэту вобласці 2023 буду залежаць ад таго, наколькі якасна мы выканаем даручэнне ўрада па росце эканомікі", – адзначыла намеснік начальніка галоўнага фінупраўлення.

Іна Юшчанка таксама дадала, што ў 2022 годзе Віцебская вобласць атрымала прыбытак звыш запланаванага, нягледзячы на няпростую сітуацыю і санкцыйны ціск звонку.

Працэдура адбору і склад адборачнай камісіі застаецца незразумелым, такія праекты не прапісаны і будзе вельмі цікава, якім чынам, на якія праекты і якія ініцыятывы змогуць прынесці карысць грамадству, рэалізуючы сацыяльную накіраванасць абласнога бюджэту. Таксама не зусім зразумела, ці будуць рэалізаваны праекты грамадзянскіх ініцыятыў, калі ўзнікнуць цяжкасці ў даходнай частцы абласнога бюджэту.

А.Адамаў

КУЛЬТУРА

НЯМА ПЕРАШКОД ДЛЯ «БАЗАРУ»?

Створаны аргкамітэт па падрыхтоўцы да правядзення XXXII фестывалю "Славянскі базар у Віцебску".

Віцебскі гарвыканкам вырашыў правесці "Форум мастацтваў" у 2023 годзе з 13 па 16 ліпеня. Чарзе фестывальных мерапрыемстваў 12 ліпеня папярэднічае уверцюра. Акорды XXXII "Славянскага базару ў Віцебску" будуць гучаць па 17 ліпеня.

Фестывальныя дні абяцаюць быць вельмі насычанымі: запланавана 9 вялікіх гала-канцэртаў. Рэверансам у бок маладзёжнай аўдыторыі стануць Open Air, якія цудоўна сябе паказалі гэтым летам і выклікалі буру эмоцый у гледачоў.

"Славянскі базар у Віцебску" захавае традыцыйны і любімы гледачамі праект "Тэатральныя сустрэчы", адбудуцца філарманічныя канцэрты. Будзе працаваць міжнародная тэатральная лабараторыя. Заняткі са слухачамі правядуць педагогі ГІТІСу. Упершыню ў рамках фестывалю пачне працаваць і вакальная лабараторыя. Чакаецца, што яе ўзначаліць Тамара Сіняўская.

Наколькі запланаваны фестываль стане міжнародным і ці знойдуцца "перашкоды непераадольнай сілы" на шляху свята, пакажа час.

А.Адамаў

ГРАМАДСКАЕ АБМЕРКАВАННЕ

ВИТЕБСК ПОГЛОЩАЕТ ЗЕМЛИ ВИТЕБСКОГО РАЙОНА

Презентация генерального плана города Витебска состоялась 16 декабря в фойе областного государственного унитарного проектного предприятия «Институт Витебскгражданпроект» (ул.Гоголя, д.8к3).

Градостроительный проект общего планирования «Генеральный план г. Витебска» по заказу Министерства архитектуры и строительства разработан УП «БелНИИПградостроительства», специалисты которого приняли участие в презентации.

Доступ к материалам по объекту обеспечен на сайте горисполкома в разделе «Общественные обсуждения». Витебчане могут направить свои предложения и замечания по корректировке генплана в отдел архитектуры и градостроительства горисполкома до 27 декабря 2022 года. Заказчик рассмотрит их.

Более 100 предложений по изменению функционального назначения различных земельных участков разработчику внес городской исполнительный комитет.

— Первостепенная задача генерального плана — соблюдение установленных градостроительных регламентов, — пояснил начальник отделаархитектурыиградостроительства горисполкома Игорь Кадушко. — То есть этот документ определяет, что допустимо, а что запрещено строить в

(працяг на стар. 2)

ГРАМАДСКАЕ АБМЕРКАВАННЕ

(пачатак на стар. 1)

той или иной части города. Он служит основой для разработки детальных планов на отдельные территории Витебска, проектов специального планирования. Это схемы развития транспортной и инженерной инфраструктуры, комплексные схемы и мероприятия по охране окружающей среды, схемы и планы землеустройства, проектная документация на строительство. Генеральным планом установлены первый и второй этапы планирования. Первый включает первоочередные мероприятия до 2030 года, второй, или расчетный срок, спроектирован до 2035 года. Территориальное развитие Витебска до 2035 года осуществляется в границах перспективной городской черты с включением участков общей площадью 12,2 гектара: северное направление — район агрогородка Ольгово, сельскохозяйственные земли ПК «Ольговское», северо-восточное направление — район агрогородка Тулово, сельскохозяйственные земли РУП «Витебский зональный институт сельского хозяйства НАН Беларуси», южное направление — сельскохозяйственные земли ОАО «Молоко» г. Витебск, западное направление — РПО «Руба» — садовое товарищество «Верховина», сельскохозяйственные земли ОАО «Витебская бройлерная птицефабрика».

Основные районы развития новой многоквартирной застройки: Билево (Московский проспект), Черемушки (пересечение Московского проспекта и улицы Шоссейной), Васюты (Старобабиновичский тракт), Никрополье (улица Петруся Бровки), Медцентр (проспект Победы — улица Чкалова), Центр (в том числе территория исторического ядра города), Лучеса (Бешенковичское шоссе), Тарный (улица Заречная), Марковщина (улица М. Горького), 5-й Полк (улица Титова), Ленинградский (улица Ленинградская), Гагарина (улица Гагарина), Тулово (продление проспекта Фрунзе), Руба (улица 70 лет Октября).

Генеральным планом предусмотрено развитие урбанизированного планировочного каркаса в направлениях формирования радиально-кольцевой системы на основе центрального, серединного и периферийного колец; строительство нового — Северного — моста на продлении улицы Чехова; развитие системы пешеходных связей и организации велосипедных маршрутов; развитие и дальнейшее формирование пешеходных пространств и связей; реорганизация площади Победы, в том числе с возможностью создания на части ее территории сквера.

Для территорий общественно-деловой зоны предусмотрено сохранение главной градоформирующей роли композиционного центра города — его исторического ядра; развитие исторического центра как единой системы исторических ядер и ландшафтов; размещение в центре города туристических комплексов, общественных полифункциональных объектов, развитие смешанной пространственной застройки и ряд других мероприятий.

На последующих стадиях проектирования предлагается вынос части промышленных предприятий из района Задвинье и изменение функционального использования этих территорий.

Светлана ЯКОВЛЕВА
«Витьбичи»

ЗДАРЭННІ

У ВІЦЕБСКІМ РАЁНЕ ПАТАНУЎ РЫБАК

На возеры Бараўлянскае патануў рыбак, паведамляе Віцебскае абласное ўпраўленне МНС.

Паведамленне аб патанулым чалавеку ў возеры Бараўлянскае Віцебскага раёна паступіла ў цэнтр аператыўнага ўпраўлення МНС Віцебскага гарадского аддзела па НС 30 лістапада ў 20.20.

Аб здарэнні ратавальнікам паведаміў знаёмы загінуўшага віцябляніна. Мужчына расказаў, што яго знаёмы, 1983 года нараджэння, раніцай 30 лістапада адправіўся на рыбалку на возера Бараўлянскае і на працягу дня ён беспаспяхова спрабаваў датэлефанавацца да яго. Бліжэй да вечара самастойна адправіўся на яго пошукі. Каля возера ён убачыў машыну знаёмага, а на паверхні лёду рыбацкія снасці, пасля гэтага мужчына адразу ж выклікаў ратавальнікаў.

Працаўнікі МНС абследавалі берагавую лінію і ўбачылі каптур ад курткі патануўшага мужчыны ў палонцы на адлегласці 50 метраў ад берага.

А.Адамаў

КАЛІ АГАРОДЖЫ НЕ ВЫРАТАВАЛІ...

Пад Віцебскам легкавік нанізаўся на дарожную агароджу, вадзіцеля даставалі ратавальнікі.

10 снежня пад Віцебскам адбылося яшчэ адно ДТЗ.

Кіроўцу легкавушкі спатрэбілася дапамога ратавальнікаў, яшчэ трое пасажыраў да прыезду ратавальнікаў пакінулі аўтамабіль самастойна.

Паводле папярэдняй інфармацыі ДАІ, на 18-м кіламетры аўтадарогі Р-49 (Дымаўшчына (ад аўтамабільнай дарогі Р20) – Ноўка (да аўтамабільнай дарогі Р25) 42-гадовы віцяблянін няправільна абраў хуткасць руху, не ўлічыў пагодныя і дарожныя ўмовы, дапусціў намець аўтамабіля, у выніку чаго наехаў на бар'ерную агароджу.

Toyota Corolla Verso апынулася літаральна пранізанай металічнай паласой адбойніка. Кіроўца быў заціснуты ў салоне аўтамабіля. З дапамогай спецыяльнай аварыйна-выратавальнай прылады ратавальнікі абрэзалі пластыкавыя часткі прыборнай панэлі салона, каб дабрацца да пацярпелага і з дапамогай універсальнага разціску вызвалілі яго нагу.

Траўміраванага вадзіцеля перадалі работнікам хуткай медыцынскай дапамогі, яго шпіталізавалі ў бальніцу, паведамляецца прэс-службай МНС.

На момант ДТЗ у машыне знаходзіліся яшчэ трое пасажыраў, якія не пацярпелі і да прыезду ратавальнікаў пакінулі аўтамабіль самастойна.

Зоя Машэка
ННВ

КАНФЕРЭНЦЫЯ

В ПОМОЩЬ ФЕРМЕРАМ РАЙОНА

Новые возможности финансовой господдержки фермеров на льготных условиях обсудили в Витебске на конференции. Для удобства фермеров, которые живут далеко от Витебска, конференцию проводили в online-offline формате.

Генеральный директор фонда Петр Арушаньянц подчеркнул, что государство предоставляет привлекательные финансовые ресурсы для фермеров. В частности, можно получить заем или лизинговую поддержку до 550 тысяч рублей на 5 лет под 6% годовых. Возможна отсрочка на выплату займа, если на деятельность фермера влияет сезонность.

Условия для потенциальных получателей помощи очень демократичные. В частности, необходимо создать минимум одно рабочее место. При этом оформление бумаг не забюрократизировано. И не берется плата за работу в процессе обработки заявки.

Кстати. Сбор заявок проводится раз в две недели. В фонде помогут заполнить документы, которые можно отправить по почте. На деньги могут претендовать даже новички. Можно покупать семена, скот, технику (вне зависимости от страны, где она изготовлена) недвижимость, заниматься ремонтом зданий и сооружений, необходимых для фермерской деятельности.

О возможности поддержки фермерских хозяйств рассказали и представители Белагропромбанка.

Конференция стала площадкой для обмена мнениями между фермерами, представителями власти, структурами поддержки предпринимательства.

Александр ПУКШАНСКИЙ
«Витьбичи»

СМЕРЦЬ НА ДАРОЗЕ

Пад Віцебскам у ДТЗ загінуў вадзіцель.

Аварыя адбылася вечарам 9 снежня на 21-м кіламетры аўтадарогі Р-20 "Віцебск-Полацк". каля 19.20.

Па папярэдняй інфармацыі, 30-гадовы кіроўца Volkswagen пры абгоне фуры не пераканаўся ў бяспецы манеўру і сутыкнуўся з сустрэчным грузавіком. Пасля легкавік адкінула ў фуру, якаю ён абганяў, а затым у адбойнік, паведамілі ў ДАІ.

Кіроўца Volkswagen загінуў. На месцы ДТЗ працавалі супрацоўнікі ДАІ і следча-аператыўная група.

А.Смаленскі

БЕСПРАЦОЎЕ

НЕ АД ДОБРАГА ЖЫЦЦЯ

У Расіі абнародавалі афіцыйныя дадзеныя па колькасці працоўных мігрантаў з постсавецкай прасторы. Беларусь знаходзіцца на чацвёртым месцы — у Расійскай Федэрацыі працуюць 430 тысяч нашых землякоў.

Толькі ўдумайцеся ў гэтую лічбу!

У беларускім Брэсце 340 тысяч жыхароў. Атрымліваецца, што на заробках у Расіі знаходзіцца ўвесь Брэст ды яшчэ з некалькімі раёнамі – напрыклад Жабінкаўскім, Маларыцкім і Драгічынскім.

Можаце і да Магілёва прыглядзецца. У ім 355 тысяч жыхароў. Значыць, з'ехаў не толькі Магілёў, а яшчэ і Горацкі, Асіповіцкі, Крычаўскі раёны. Дарэчы, самыя буйныя ў рэгіёне (не лічачы Бабруйск).

Альбо гляньце на Віцебск, дзе 360 тысяч жыхароў. Агучаная лічба беларусаў, якія працуюць у Расіі, сведчыць пра тое, што з'ехаў не толькі Віцебск, але і Міёрскі, Лёзненскі, Дубровенскі, а да іх – і Глыбоцкі раёны.

Больш за тое, ўсе мы добра разумеем, што не ўсе беларусы працуюць у Расіі легальна. А гэта значыць, рэальныя лічбы яшчэ большыя.

Не будзем пакідаць па-за ўвагай і тое, што значная, можа, нават большая колькасць беларусаў з'ехала на Захад. Дык хто застаецца ў краіне? Ці не час біць у званы, бо гэта сапраўдная бядота, калі Беларусь губляе працоўную сілу, губляе людзей?

Улады ўважліва сочаць за выкананнем паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця, габлюшку здымаюць за кожны "мінус". Дык вось, па колькасці людзей, занятых у эканоміцы, мы маем мінус па ўсіх рэгіёнах нават у параўнанні з мінулым годам.

Брэст – за студзень–верасень гэтага года дадзены паказчык склаў 98,7 працэнта да таго ж перыяду мінулага года.

Магілёў – 98,4 працэнта. Гродна – 98,5. Віцебск –98,1. Гомель – 98,8.

Мінская вобласць – 99,2. Мінск – 97,5 працэнта.

Гэта дадзеныя афіцыйнай статыстыкі. І цяжка сказаць, ці можна ім верыць. Бо зусім нядаўна ў Беларусі афіцыйна паведамлялася, што ў студзені–верасні за межамі краіны працавалі 95 тысяч беларусаў. Але, як бачыце, расіяне даюць зусім іншыя лічбы.

Хто, што і як лічыў – не разабрацца. Але трэба мець на ўвазе, што на заробкі едуць маладыя, працаздольныя, лёгкія на пад'ём людзі, а ў беларускай эканоміцы застаюцца працаваць пенсіянеры. Зразумела, што афіцыйная статыстыка іх улічвае як людзей, занятых у эканоміцы. Так што праблема яшчэ глыбей, чым падаецца. І выйсце трэба шукаць тэрмінова. Бо, як ні судзі, але не ад добрага жыцця людзі едуць на заробкі ў белы свет.

Ігар Марозаў
"Народная Воля"

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ШТО ЧАКАЕ БЕЛАРУСЬ НА СУСВЕТНЫМ РЫНКУ?

З дапамогай Google я паспрабаваў разабрацца са спісам краін з найбольшай колькасцю нобелеўскіх лаўрэатаў. І раптам сутыкнуўся з нечаканай праблемай, якую можна перадаць асучасненым лацінскім афарызмам: «Колькі сайтаў, столькі і меркаванняў». Таму не буду прэтэндаваць на ісціну ў апошняй інстанцыі — спынюся на спісе паводле Вікіпедыі.

Пяцёрку краін-лідараў, натуральна, узначальваюць ЗША — 403 лаўрэаты. Далей ідуць Вялікабрытанія — 137, Германія — 113, Францыя — 72 і Швецыя — 33.

Дуэт Расія/СССР адстаў ад Швецыі на аднаго кандыдата. Але наконт персанальнага складу тут ёсць пытанні. У прыватнасці, у спісе значыцца хімік Ілья Прыгожын, які нарадзіўся ў Маскве ў 1917 годзе і эміграваў з Савецкай Расіі ва ўзросце чатырох гадоў. Аналагічная гісторыя — з эканамістам Сайманам Кузняцом, які 63 гады працаваў у ЗША.

А да якой краіны аднесці фізіка Пятра Капіцу? Ніхто не спрачаецца: з'яву звышцякучасці вадкага гелію ён адкрыў у СССР, але як навуковец сусветнага ўзроўню сфарміраваўся ў Кавендышскай лабараторыі пад кіраўніцтвам ураджэнца Новай Зеландыі, брытанскага (!) фізіка Эрнэста Рэзерфорда, дзе Капіца працаваў з 1921 па 1934 гады.

Але што мы атрымаем у сухім астатку, калі з падобнымі пытаннямі звернемся да спіса амерыканскіх Нобелеўскіх лаўрэатаў? Тройчы мае рацыю мой апанент, які на інфармацыю наконт лідарства ЗША па колькасці міжнародных заявак на выдачу патэнтаў па Дамове аб патэнтнай каапераціі (Patent Cooperation Treaty — PCT) дае наступнае тлумачэнне:

«Вы да справаздач Сусветнай арганізацыі інтэлектуальнай уласнасці дадайце біяграфіі гэтых інтэлектуалаў. Большасць — з трэціх краін, апынуліся ў ЗША ў пагоні за грашыма і спрыяльнымі ўмовамі навуковай дзейнасці.

Сапраўдныя, узгадаваныя маладыя перспектыўныя даследчыкі з'яўляюцца на штогадовых алімпіядах па ўсіх навуках. Сярод удзельнікаў і пераможцаў там у лідарах — Расія і Кітай. Як і агенты карпарацый ЗША, якія адразу ж скупляюць таленты. Гэта значыць, грошы робяць грошы».

Вось такі ён, амерыканскі імперыялізм, у якім грошы робяць грошы. У якасці доказу гэтай філіпікі паказваю фатаграфію, якую я ў два клікі знайшоў у інтэрнэце:

Незвычайны заклад

Што можна запярэчыць майму апаненту, дый ці трэба з ім наогул спрачацца? Адзінае, што я здольны параіць, гэта не проста чытаць, а пачытваць на ноч тэксты выступленняў адзінага беларускага палітыка (АП): «Сёння, хочам мы гэтага ці не, наша краіна існуе ва ўмовах глабальнага рынку, адкрытай эканомікі, а таму законы жорсткай канкурэнцыі распаўсюджваюцца і на нас».

Глабальны рынак ні ў нафце, ні ў металах, ні ў харчаванні сур'ёзных праблем не адчувае. На бягучае павышэнне попыту рынак адказвае павышэннем прапановы, натуральна, з некаторай затрымкай, а на доўгатэрміновыя трэнды — інавацыямі.

30 гадоў таму амерыканскі эканаміст Джуліян Сайман прапанаваў біёлагу Полю Эльрыху выбраць любы від сыравіны — і пайсці ў заклад, што кошты на гэтую сыравіну праз 10 гадоў знізяцца. Эльрых абраў пяць металаў: хром, медзь, нікель, волава і вальфрам.

Заклад выйграў Сайман. Цэны на ўсе без выключэння металы за 10 гадоў упалі. Прычым на хром і волава ўпалі і ў намінальным выражэнні — гэта значыць, без уліку інфляцыі. На сітуацыю не паўплываў і самы высокі за ўсю гісторыю чалавецтва прырост насельніцтва: плюс 800 мільёнаў чалавек.

Чаму прайграў Эльрых? Ён не ўлічыў уплыву інавацый на попыт. Вытворцы інструментаў карбід вальфраму замянілі на вокіс алюмінію (корунд), медзь у дратах — на алюміній, а ў сістэмах сувязі медзь змяніла шкловалакно (сыравіна — звычайны пясок). Пласт волава на бляшанках для кансерваў стаў танчэйшым у дзясяткі разоў: іх абарону даручылі сінтэтычным лакам. Хромавыя і нікелевыя пакрыцці сталі шчыльнейшымі — і, такім чынам, танчэйшымі.

Хто атрымае верх у Расіі праз дзесяць гадоў?

Лепшага прыкладу перавагі эканомікі ведаў над сваімі папярэднікамі, мабыць, і не прыдумаць. Да стандартнага квартэта фактараў вытворчасці — зямля, капітал, праца і прадпрымальніцкая актыўнасць — яна дадала веды і чалавечы капітал.

Натуральна, ва ўмовах глабальнага рынку і адкрытай эканомікі законы жорсткай канкурэнцыі распаўсюджваюцца і на носьбітаў ведаў, што значна ўзмацняе дыферэнцыяцыю краін па ўзроўні даходаў. Таму не варта здзіўляцца, што ў XXI стагоддзі, згодна з англійскім статыстыкам Ангусам Мэдысанам, разрыў паміж лідарамі і лузерамі стаў трохзначным, у той час як у пачатку XIX стагоддзя ён быў чатырохразовым.

Паводле попыту на адукаваных людзей сёння можна смела меркаваць пра перспектывы нацыянальных эканомік. У прыватнасці, для разумення перспектыў «нашай Расіі» прапаную наступнае выказванне рэктара Расійскай акадэміі народнай гаспадаркі і дзяржаўнай службы Уладзіміра Мау: «У нас дзеці з багатых сем'яў хочуць працаваць у дзяржкарпарацыях, дзеці з бедных — у сілавых структурах. Праз дзесяць гадоў яны сустрэнуцца. І зразумела, хто атрымае верх».

Шанцы на тое, што краіны зоймуць годнае месца пад сонцам, можна ацэньваць і па розніцы паміж іміграцыяй і эміграцыяй адукаваных людзей.

У сувязі з гэтым варта звярнуць увагу на абмеркаванне ў Бундэстагу рэформы закона аб грамадзянстве, якая прадугледжвае скарачэнне тэрміну пражывання ў Германіі, неабходнага для атрымання грамадзянства, з васьмі да пяці гадоў, а пры наяўнасці поспехаў у прафесійнай кар'еры — да трох.

Прыняцце рэформы будзе азначаць адмову ад уяўлення пра нямецкую нацыю як культурную супольнасць. І гэта — рэвалюцыя, таму што рэформа прапануе трактаваць нямецкую культуру як прыхільную да пэўных палітычных каштоўнасцей, а не застылую ў наборы этнічных традыцый.

Заканадаўцы вымушаны лічыцца з рэальнасцю. А рэальнасць палягае ў тым, што сёння кожны чацвёрты жыхар Германіі мае міграцыйны бэкграўнд і ў бліжэйшыя гады з рынку працы сыдуць (і стануць атрымальнікамі пенсій) 7 мільёнаў работнікаў.

***

Як на фоне сказанага вышэй глядзіцца беларуская мадэль развіцця, мяркую, нават тлумачыць не варта.

Сяргей Нікалюк
novychas.online

НОБЕЛЕЎСКАЯ ПРЭМІЯ

«СОБЫТИЕ ДЛЯ БЕЛАРУСИ И ГЕРОИЧЕСКОЕ, И ТРАГИЧЕСКОЕ»

Собирали реакцию на вручение Нобеля Алесю Беляцкому. Премию, которой удостоили белорусского политзаключенного правозащитника, получила его жена Наталья Пинчук.

Александр Фридман, политический обозреватель, историк:

— Сегодняшнее вручение Нобелевской премии мира — событие для Беларуси и героическое, и трагическое.

Это международное признание Алеся Беляцкого и всех тех беларусов, которые уже почти 30 лет ведут борьбу за демократическую Беларусь. Это одновременно и трагедия Беляцкого, который находится в тюрьме и предстанет перед судом, и всех остальных политзаключенных, единственная вина которых заключается в желании жить в свободной и демократической европейской стране.

Настасся Роўда, дырэктар выдання Н*ша Н*ва:

— Сёння ў Осла адбылося ўручэнне Нобелеўскай прэміі міру нашаму зняволенаму праваабаронцу Алесю Бяляцкаму, украінскаму «Цэнтру грамадзянскіх свабод» і расейскай праваабарончай арганізацыі «Мемарыял».

Тры магутнейшыя прамовы прагучалі са сцэны. У беларускай — боль, у расейскай — сорам, ва ўкраінскай — моц.

Было шмат крытыкі ў бок Нобелеўскага камітэта адносна таго, як у час злачыннай вайны, развязанай Расеяй, можна даваць прэмію расейцам. За што даваць яе беларусам, якія так і не зрынулі Лукашэнку, а той стаў памагатым Пуціна.

Абурэнняў адносна таго, як зараз можна ўзяць і аб'яднаць адной прэміяй тры краіны, дзве з якіх адчайна прагнуць адарвацца ад трэцяй. Але адказ на паверхні: калі хоць у адной краіне на зямлі ўлады забываюцца на правы чалавека, на яго свабоды, гэта становіцца пагрозай для ўсяго свету.

Зміцер Дрозд, гісторык:

— Выкажу сваё суб'ектыўнае меркаванне. Самым дастойным аўтарытэтным паважаным і сусветна вядомым беларусам сёння з'яўляецца Алесь Бяляцкі.

Сваёй працай, сваёй ахвярай ён больш чым заслужыў быць не толькі нацыянальным лідарам, але і прэзідэнтам Беларусі. Але бяда нават не ў тым, што ў Беларусі няма выбараў (гэта зараз так).

Бяда ў тым, што людзі ўзроўню Алеся Бяляцкага ніколі не імкнуцца да ўлады. Таму яна практычна заўсёды дастаецца куды менш дастойным асобам. У лепшым выпадку.

Але часта зусім нягодным таварышам у сілу сваіх асабістых, чалавечых якасцяў, а то і відавочных псіхалагічных праблем, няздольным валодаць любой — нават мінімальнай уладай.

Як упрасіць у будучай свабоднай Беларусі Алеся Бяляцкага вылучыць сваю кандыдатуру на будучых свабодных дэмакратычных выбарах?

Бо заўжды ёсць рызыка, што пасля таго, як усё гэтае скончыцца (а яно скончыцца), да ўлады палезуць да ўлады нягодныя людзі — новыя балбатуны ды краснабаі...

Але сёння ва ўсіх беларусаў свята! Гэта па-сапраўднаму гістарычная падзея! Выдатная Нобелеўская прамова, прачытаная Наталляй Пінчук выдатнай беларускай мовай.

gazetaby.info

УКРАІНА - ЗША

АДЗІН МОМАНТ, ЯКІ РОБІЦЬ ВІЗІТ ЗЯЛЕНСКАГА Ў ЗША ГІСТАРЫЧНЫМ

Украінскі палітолаг, дырэктар украінскага Інстытута сусветнай палітыкі Яўген Магда расказаў Филину, чаму сустрэча ў Вашынгтоне адбылася менавіта цяпер. Што будзе далей і чаго трэба чакаць.

— Уладзімір Зяленскі ўпершыню з моманту ўварвання Расіі выправіўся з замежным візітам. Чаму менавіта цяпер — з'явіліся спрыяльныя для гэтага ўмовы, альбо проста паўстала такая неабходнасць, калі немагчыма адкладваць?

— Па-першае, час напярэдадні Раства — гэта найбольш спрыяльны момант для таго, каб прасіць дапамогі. Калядная традыцыя ахвяраванняў даволі моцная, яна ляжыць на падсвядомым узроўні.

Другі момант — прайшлі трыста дзён з моманту шырокамаштабнага ўварвання. І відавочна тое, што Расія не здольная дасягнуць поспеху.

Зяленскі перад гэтым наведаў Бахмут і ўжо адтуль праз тэрыторыю Польшчы накіраваўся за акіян. Таксама відавочны і сімвалічны момант — першы візіт быў зроблены ў ЗША, да нашага асноўнага на сённяшні дзень стратэгічнага партнёра.

— Ці падзяляеце вы думку пра тое, што гэта гістарычны візіт, пэўны паваротны момант у гэтай вайне?

— Візіт Зяленскага ўжо параўналі з візітам Чэрчыля ў ЗША ў 1941 годзе. Але той візіт быў пасля атакі на Пёрл-Харбар, ролі ўдзельнікаў сустрэчы былі трошкі іншымі.

Гэта не першая сустрэча Зяленскага і Байдэна, іншая справа, што абставіны цяпер больш драматычныя. Украінскі прэзідэнт наватляцеў у ЗША на самалёце амерыканскіх ваенна-паветраных сілаў.

Цяжка ацаніць любы візіт, як факт, што ён гістарычны. Гістарычнымі могуць быць яго наступствы, вынікі. Казаць жа, што менавіта гэтая сустэча, гэты поціск рук носяць гістарычны характар, досыць складана.

Зрэшты, удакладню. ЗША зрабілі адзін крок да таго, каб гэта быў гістарычны візіт. Яны прынялі рашэнне перадаць Украіне батарэю супрацьракетнага комплекса Patriot. Гэта ўжо трэці этап. Першы быў вясной, калі нам перадалі гаўбіцы калібра 155 мм. Летам былі РСЗА Himars.

І вось цяпер мы спадзяёмся ў найбліжэйшы час атрымаць Patriot. У гэтым плане так, гэта гістарычны візіт.

— Амерыканская прэса паведамляе пра адмову Мінабароны ЗША даваць Украіне перадавое ўзбраенне, у прыватнасці, танкі M1 Abrams. Таксама гаворка ідзе пра некалькі сцэнароў мірнага плана, якія гатовыя ўхваліць у Вашынгтоне. Адзін з іх прадугледжае пакіданне Крыма ў складзе Расіі. Ці не стала для Кіева нечаканасцю такая пазіцыя амерыканскіх уладаў?

— Гэта дастаткова прадказальная пазіцыя Вашынгтона, няма ў ёй нічога асаблівa новага. Злучаныя Штаты, зважаючы на іх статус дзяржавы-лідара дэмакратычнага свету, не могуць бразгаць зброяй і весці агрэсіўную рыторыку. Таму нічога дзіўнага ў гэтым няма. Думаю, гэта абсалютна нармальны працэс.

Танкі — гэта адчувальны момант для многіх краін, у тым ліку і для Нямеччыны, і для ЗША. І таму я думаю, гэта адбудзецца, напэўна, у наступным годзе. Але гэта можа адбыцца не так хутка, як бы нам гэтага хацелася.

— То бок, пытанне паставак танкаў не выглядае безнадзейным?

— Скажу так: пра Himars і гаўбіцы 155-га калібра таксама шмат казалі, што ўкраінцам спатрэбіцца шмат часу на іх засваенне. Абаронцамі Украіны рухае жаданне як можна хутчэй перамагчы. І не трэба лічыць, што абаронцы Украіны менш здольныя, чым грамадзяне ЗША, Нямеччыны і любой іншай краіны, у якой на эксплуатацыі знаходзіцца гэтая тэхніка.

Таму гэтае тлумачэнне, на мой погляд, непрымальнае. Непрыемна, што ЗША выкарыстоўваюць падобную аргументацыю. Я думаю, што справа тут у іншым.

Думаю, Злучаныя Штаты асцерагаюцца (не баяцца, а менавіта асцерагаюцца) таго, што ў выніку перамогі Украіны Расія развaліцца. І частка яе апынецца пад кантролем Кітая, што даволі хутка ўзмоцніць яго эканамічна. Таму Вашынгтон і займае такую пазіцыю.

— На фоне сустрэчы ў Вашынгтоне прэзідэнт Францыі Эмануэль Макрон у чарговы раз выказаўся пра неабходнасць гарантый бяспекі для Расіі па выніках вайны. Як вы лічыце, чаму яго ніяк не адпусціць гэтая ідэя?

— Паміж Францыяй і Расіяй існуюць асаблівыя адносіны, якім ужо больш за два стагоддзі. І Макрон з'яўляецца закладнікам гэтых адносінаў. Калі ён хоча асабіста даваць Расіі гарантыі бяспекі, то ён можа іх аб'яўляць.

Але гэта парадокс: калі прэзідэнт ядзернай дзяржавы Францыя прапануе гарантыі ядзернай дзяржаве Расія, якія выступіла ў ролі агрэсара супраць краіны, якая адмовілася ад ядзернай зброі. Гэта называецца з ног на галаву.

Гэта не ўпрыгожвае Макрона. Гэта паказвае, што ён занадта шмат думае пра ўласную палітычную будучыню, а не пра тое, каб спыніць беспрэцэдэнтную агрэсію, якая працягваецца ва Украіне.

Сяргей Васілеўскі
gazetaby.info

БЕЛАРУСЬ - РАСЕЯ

ПУТИН ПРИЛЕТЕЛ К ЛУКАШЕНКО ВПЕРВЫЕ ЗА ТРИ ГОДА. ЗАЧЕМ?

Президент России Владимир Путин в понедельник 19 декабря прибыл в Минск и провел переговоры с Александром Лукашенко. Ни с кем из зарубежных лидеров Путин не встречается так часто, как с белорусским — особенно во время войны.

О чем говорили

Переговоры Путина и Лукашенко продолжались примерно два с половиной часа. В начале встречи президент России сказал, что говорить будут в основном об экономике, а после нее на пресс-конференции сообщил, что удалось решить ключевой вопрос — цены на энергоносители.

Россия поставляет нефть и газ на «весьма выгодных, преференциальных условиях», не забыл напомнить Путин, объявляя о том, что «чувствительные» параметры «по ценообразованию в сфере энергетики», согласованы. Конкретные цифры ни он, ни Лукашенко не назвал.

Россия и Беларусь будут продолжать практику постоянных военных учений, договорились также заниматься созданием новой военной техники, а еще в следующем году планируется полет белорусского космонавта на МКС, рассказал Путин. Кроме того, он объявил о подготовке белорусских экипажей боевых самолетов «для возможного применения боеприпасов воздушного базирования со специальной боевой частью», не расшифровав этот термин. А Лукашенко заявил, что в Беларуси поставлены на боевое дежурство комплексы С-400 и «Искандер», которые передала Россия.

После переговоров белорусская журналистка задала традиционный вопрос о вероятности поглощения Беларуси Россией. Оба президента ответили отрицательно, при этом Лукашенко заявил, что обсуждение этой темы с подачи Запада якобы провоцирует белорусская опозиция.

О войне вопросов журналисты не задавали, хотя западные эксперты именно этот вопрос считали одной из главных тем встречи Путина и Лукашенко. В частности, аналитики американского Института изучения войны (ISW) писали на прошлой неделе, что в ходе визита Путин попробует оказать давление на президента Беларуси с целью добиться уступок по интеграции двух стран, а также создать условия для нового наступления на Украину. При этом ISW считает крайне маловероятным то, что Москве все же удастся вовлечь Минск в прямые боевые действия против Украины — только военная помощь в границах Беларуси.

Как Лукашенко стал частым гостем в России

Последний раз российский президент приезжал в Беларусь в июне 2019 года на церемонию закрытия Вторых Европейских игр. Путин посетил соревнования по боксу и спортивной гимнастике, встретился с президентом МОК Томасом Бахом, пообщался с российскими спортсменами и провел неформальную встречу с Лукашенко и главой Таджикистана Эмомали Рахмоном.

В ту пору отношения «союзного государства» Москвы и Минска можно было охарактеризовать фразой Лукашенко: «На хрена нужен кому такой союз?»

«На хрена нам такой союз?» Лукашенко в день выборов высказался об интеграции с Россией

В канун нового 2020-го года между странами разразился очередной конфликт на почве цен на российскую нефть. 31 декабря Путин и Лукашенко в течение часа обсуждали проблемы по телефону, а на следующий день Россия прекратила поставки нефти в Беларусь.

…В августе 2020 года, за пять дней до президентских выборов, Лукашенко выступил с посланием к парламенту и народу, заявив, что российские наемники планировали «организовать бойню в центре Минска», и пригрозив Москве жестким ответом. Он также пожаловался на «нефтяные разборки» с Москвой, из-за которых бюджет потерял около 700 миллионов долларов.

Все изменилось после президентских выборов, по итогам которых Лукашенко объявил себя победителем. Оппозиция с этим не согласилась, Беларусь охватили массовые акции протеста, по всей стране на улицы вышли сотни тысяч людей. Власти начали жестко подавлять протесты, участников выступлений задерживали, избивали и бросали в тюрьмы.

В то время как США, Евросоюз и другие западные страны отказались признать победу Лукашенко на выборах, Путин поздравил его одним из первых и вскоре заявил, что готов направить российских силовиков в Беларусь для подавления протестов.

14 сентября 2020 года Лукашенко прилетел в Сочи, где встретился с Путиным тет-а-тет. По итогам переговоров стало известно, что Россия предоставит Беларуси кредит в 1,5 млрд долларов.

С тех пор Лукашенко стал в России частым гостем. В 2021 году он приезжал в Россию пять раз — 22 февраля, 22 апреля, 28 мая, 13 июля и 29 декабря.

В 2022 году его визиты в Россию стали чаще. Лукашенко приезжал 18 февраля, 11 марта, 12 апреля, 16 мая, 23 мая, 25 июня и 26 сентября — всего семь раз…

Большинство экспертов не склонны считать, что нынешний визит российского президента в Минск имеет цель оказать на Лукашенко давление по вопросам геополитического масштаба — для этого у Путина и так достаточно механизмов.

(Скарочана)

BBC News Русская служба

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: bigsmoll2007@gmail.com
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 28.12.2022 у 20.18
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.